

סדר ראש השנה התש"ע

קידוש ליל ראש השנה (ליל שבת)

יום הששי: ויכלו השמים והארץ וכל צבאם: ויכל אלהים ביום השביעי
מלאכתו אשר עשה: וישבת ביום השביעי מפל מלאכתו אשר עשה:
ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו כי בו שבת מפל מלאכתו
אשר ברא אלהים לעשות:

וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בתצצרת על
עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יי
אלהיכם:

סברי מרנן: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מפל עם, ורוממנו מפל
לשון, וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום השבת הזה
ואת יום הזכרון הזה, ואת יום טוב מקרא קדש הזה. וזכרון תרועה באהבה
מקרא קדש זכר ליציאת מצרים. ודברך מלפנו אמת וקנים לעד. ברוך אתה
יי, מלך על כל הארץ, מקדש השבת ישראל ויום הזכרון.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה:

ישב וישתה רביעית ויתן לכל המסובים למעום.

קידוש ליל שני – מוצש"ק

השנה (התש"ע) ליל שני של ראש השנה חל במוצאי שבת קודש, ויש לברך תחילה על הגפן, אחר
כך קידוש, ואחר כך נר הבדלה, ואחר כך המבדיל בין קודש לקודש ולבסוף שהחיינו, ראשי תיבות
יקנה"ז - יין, קידוש, נר, הבדלה, זמן.

וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בתצצרת על
עלתיכם ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יי אלהיכם:

סברי מרנן: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר בחר בנו מפל עם, ורוממנו מפל
לשון, וקדשנו במצותיו. ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום הזכרון

הַזֶּה, וְאֵת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. יוֹם תְּרוּעָה בְּאַהֲבָה מִקְרָא קֹדֶשׁ זִכָּר לַיְצִיאַת מִצְרַיִם. וְדִבְרֵךְ מִלְּפָנֵי אֲמַת וְקִנְיָם לְעַד. בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מִקְדָּשׁ יִשְׂרָאֵל וַיּוֹם הַזֶּכֶרֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל. בֵּין אֹר לְחֹשֶׁךְ. בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים. בֵּין יוֹם הַשְּׂבִיעִי לְשִׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה. בֵּין קֹדֶשׁ שַׁבָּת לְקֹדֶשׁת יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּת. וְאֵת יוֹם הַשְּׂבִיעִי מִשִּׁשַּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֵׂה קֹדֶשׁת. הַבְּדִלָּת וְקֹדֶשׁת אֶת עַמּוּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקֹדֶשׁתֶּךָ: בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ:

(במידות ליל שני ניחא פרי חדש כדי לומר ברכת שהחינו. ואם אין לו פרי חדש עכ"פ יברך שהחינו)

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהַחֲחִינוּ וְקִיָּמְנוּ וְהִגִּיעָנוּ לְזִמְנֵי הַזֶּה:

ישב וישתה רביעית ויתן לכל המסובים למעום.

ברכת הבנים והבנות

טוב שהאב יברך את בניו ובנותיו.

לבן : יְשִׁמְךָ אֱלֹהִים בְּאִפְרַיִם וּבְמִנְשֵׁה;

לבת: יְשִׁמְךָ אֱלֹהִים בְּשָׂרָה, רַבְקָה, רַחֵל וְלֵאָה;

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל אֶהֱרָן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲמֹר לָהֶם: יְבַרְכֶךָ יְיָ וַיִּשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּזְוָךָ: יֵשֵׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וַיִּשֶׂם לָךְ שְׁלֹמֹם: וַיִּשְׂמוּ אֶת שְׁמוֹי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבָרְכֶם:

המוציא

נוהגים לטבל את הפת בשעת ברכת "המוציא" בדבש או בסוכר.

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמוֹצִיא לַחַם מִן הָאָרֶץ.

סדר הסימנים

בשני הלילות של ראש השנה עושים סדר הסימנים לסימן טוב.

תמרים – יקח תמרה אחת, ויברך : בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְרֵי הָעֵץ. ויאכל. ולאחר מכן יקח תמרה שניה ויאמר:
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִתְּמוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׂוֹנְאֵינוּ וְכָל מִבְּקָשֵׁי רַעְתָּנוּ (יש מוסיפין) יִתְּמוּ הַפְּטָאִים מִן הָאָרֶץ וְרַשְׁעִים עוֹד אֵינָם

בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְיָ הַלְלוּ יְהוָה, וּבְחַסְדְּךָ תַצְמִיחַ אֵיבֵי וְהִאֲבֹדֶת כָּל צָרְרֵי נַפְשִׁי
כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ.

רוביא (שעועית)

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִרְפוּ זְכוֹתֵינוּ וְתִלְכַּבְנוּ

קרע

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתִקְרַע רוּעַ גְּזֵר דִּינֵנוּ,
וְיִקְרָאוּ לְפָנֶיךָ זְכוֹתֵינוּ.

כרתי

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִפְרֹתוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׂוֹנְאֵינוּ
וְכָל מְבַקְשֵׁי רַעֲתֵנוּ. (יש מוסיפין) תָּרַם יָדְךָ עַל צָרֶיךָ וְכָל אֵיבֶיךָ יִפְרֹתוּ.

סלקא (תרד)

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִסְתַּלְקוּ אוֹיְבֵינוּ וְשׂוֹנְאֵינוּ
וְכָל מְבַקְשֵׁי רַעֲתֵנוּ. (יש מוסיפין) סוּרוּ מִמֶּנִּי כָּל פְּעֻלֵי אֶזְרִי כִּי שָׁמַע יְיָ קוֹל
בְּכִי, סוּרוּ סוּרוּ צָאוּ מִשָּׁם טָמֵא אֵל תִּגְעֵנוּ צָאוּ מִתּוֹכָהּ הַכָּרוּ נְשֵׂאֵי כְּלֵי יְיָ

רימון מתוק

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂיִרְפוּ זְכוֹתֵינוּ כְּרִמּוֹן.

תפוח בדבש

יִקַּח תְּפוּחַ וַיִּטְבִּילֵנוּ בְּדִבְשׁ אוּ בְּסוּכַר, וַיֵּשׁ נוֹהֲגִים לִקְחַת תְּפוּחַ מְרוּקָה בְּסוּכַר וַיֹּאמֶר:
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂתִתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה
וּמְתוּקָה, מִרְשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

ראש כבש

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂנַחֲיָה לְרֹאשׁ וְלֹא לְזָנָב. (אם
מִבְּרֵךְ עַל רֹאשׁ שֶׁל כֶּבֶשׂ, יוֹסִיף וַיֹּאמֶר: "וְתִזְכֹּר לָנוּ עֲקִידַת יִצְחָק").

למנהיג ולמנהיגה

יש להיזהר ולדקדק בכשרות בשר ראש הכבש, ולא יאכל ממנו אלא אם כן ברור לו
היטב שנשחט כראוי על ידי שוחט מומחה וירא שמיים, ובבדיקתו הוברר שהוא "חלק"
ולספרדים: "חלק בית-יוסף". ואם אינו מוצא בשר כבש "חלק", עדיף שיאכל בשר ראש
של בהמה אחרת (חלק), או של עוף, או של דג.

צוה סימנים טובים - דבר בעתו מה טוב!

דגים (יש נוהגים לאכול דגים בראש השנה, לפרות ולקרבות כדגים),
יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂנַפְרָה וְנִרְפָּה פְּדָגִים, וְתִשָּׁנַח עָלֵינוּ פְּעִינָא
פְּקִינָא.

לב

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתפתח לבנו בתורה לשמח.

ריאה

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא שנה זו קלה עלינו כריאה.

תאנים

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא שנה זו מרבה ומתוקה עלינו כדבלה.

חבוש

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא שנה זו מרבה ומתוקה, ושיצאו חבושי עמך ישראל ממאסרם לאורה.

ביצה

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתהא שנה זו לבנה עלינו כביצה.

שומשום

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שנפרח ונרבה בשומשומין.

גזר

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתגזור עלינו גזרות טובות.

פולים

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיפלו אויבינו וישונאנו וכל מבקשי רעתנו.

הדבר המשותף ל"סימנים" הוא הרמז אותו הם מבטאים בטעמים או בשמם. רמז לשנה טובה יותר ומתוקה יותר. רמז לשאיפה שלנו להתעלות, ולתקווה שאנו נושאים לשנת שלום ונחת. רמז הבא לידי ביטוי באמירת ה"יהי רצון" הנסמכת לאכילת כל אחד ואחד מן ה"סימנים", צריך שיידע האדם כי המעשים נמשכים אחרי הלבבות, ולכן מנהגי ישראל דין הם, ואל לא לפקפק בסימנים שהובאו בחז"ל, דהרי סימן הינו מעשה שבגיננו מצפים אנו לדבר טוב ויאה, ולכן השתדלנו להביא כמעט את כל הסימנים, למען נלמד ליראה את ה', חג שמח!!

(ויש נוהגים שלא לאכול אגוזים בראש השנה, ש"אגוז" בגימטריא "חטא", וגם מרבה את הרוק, וגורם על ידי כך להפרעה בתפילה. ועל פי הקבלה נוהגים שלא לאכול ענבים שחורים בראש השנה. ודווקא שחורים, אבל לבנים מותר, ואדרבה - סימן טוב הם. ויש נוהגים שלא לאכול בראש השנה מאכל מר, או חמוץ או חריף).

(כל הזכויות שמורות לאלון ארביב ס"ט עורך "אורי וישעי").

דף זה מחולק לזיכוי הרבים, וניתן לצלמו ולהפיצו בישראל, ושכרו כפליים למפיצו בבתי הכנסת השונים בארץ, חומר זה בע"ה יגרום שאף מתפלל לא "ישאיל" מחזור ו"ישכח" להחזירו לאחר סדר הקידוש.

לרפואת כל חולי עמך בית ישראל ובפרט לכב' הרב מרדכי צמח בן מזל טוב
מרת מרים בת עזיזה, מרת לימור בת פנינה הי"ו

להצלחת משפחת תורגמן, מרדכי יוסף וענת תורג'מן הי"ו

לעילוי נשמת ר' יעקב בן ג'זלה כהן, ר' כלאפו בן מסעודה, ר' דוד בן סולטנת, ר' שלום בן אברהם ז"ל
מרת פורטונה בת רבקה, מרת שושנה בת פרידה ז"ל. תנצב"ה